

ŠÍPOVÉ ŽÁBY

Michaela Havlíková

Šípové žáby

- Střední a Jižní Amerika
- čeled' Dendrobatidae
- Šípový jed KOKOI
- C. S. Cochrane (1823-1824), Choco a Noama (Kolumbie)
- Bílá pěna, žlutavá látka
- Propíchnutí, opékání nad ohněm, +jed z rostliny *Buphane toxicaria*
- Území kolem řeky Saija
- (Dendrobates tinctorius) *Phylllobates bicolor* a *Phylllobates aurotaenia*
- 1871 A. Posada Arango
- *Phylllobates terribilis*

Dendrobatidae

- Celkem 120 druhů z rodu *Atopophrynus*, *Colostethus*, *Dendrobates*, *Phyllobates* a *Epipedobates*
- *Phyllobates bicolor*, *Phyllobates aurotaenia*, *Phyllobates terribilis*

Toxiny

- Toxiny- produkty kůže a z potravy
- *Dendrobates auratus*:
- 1. skupina octomilky (žádné alkaloidy)
- 2. skupina obvyklá strava (21 účinných látek, z toho 18 u žab v přírodě)
- Precocinellin, pyrrolizidin
- Jedovatí jedinci v potravě, vlastní jedy
- Kombinovaná ochrana
- Žáby v teraristice toxicitu ztrácejí

Toxiny

- Nejsilnější známé živočišné jedy nebílkovinné povahy
- 220 různých toxinů
- Hlavní složky- steroidní alkaloidy (homobatrachotoxin, batrachotoxin A, pseudobatrachotoxin)
- BATRACHOTOXIN pralesniček Phylllobates- mezi nejprudší jedy
- Zástava dechu a selhání srdce
- Jedy pralesniček Dendrobates méně účinné, ale stejný princip
- Dendrobates histrionicus- histrionikotoxin, Dendrobates pumilio, Dendrobates auratus- pumiliotoxiny

Žáby čeledi Dendrobatidae

- Denní žáby, lesní biotopy
- Zbarvení a prudká jedovatost
- Velikost: 3-6 cm
- Typická silueta
- Teraristika (tropické lesy Selva), octomilky, jejich larvy, cvrčci apod.
- „Barvířské žáby“ (?)
- Rozmnožování- amplexus, vajíčka mimo vodu, po vylíhnutí pulců do vodních nádržek (pytotelmy), pulci kanibalové

Další žáby

- Leptodactylinae (deriváty serotoninu, histamin, leptodactilin, candicin, spinaceamin)
- *Atelopus zeteki*
- Kožní sekret ropuch (látky odvozené od fenylthylaminu, tryptaminu)

Použité zdroje a literatura

- BÁRTOVÁ, Lucie. *Šípové jedy, jejich využití v toxikologii a medicíně*. České Budějovice, 2010. Diplomová práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta. Vedoucí práce Doc. Ing. Vladimír Pitschmann, CSc.
- DIESENER, Günter. *Obojživelníci a plazi*. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 2003, 160 s. Zoologická encyklopedie. ISBN 80-242-0672-2.
- GAISLER, Jiří a Jan ZIMA. *Zoologie obratlovců*. Vyd. 2., přeprac. Praha: Academia, 2007, 692 s. ISBN 978-80-200-1484-9.
- MORAVEC, Jiří. *Obojživelníci, plazi: želvy, krokodýli, haterie, ještěři, dvouplazi, hadi, ocasatí, červoi, žáby*. 1. vyd. Praha: Albatros, 1999, 183 s. Svět zvířat (Albatros). ISBN 80-00-00719-3.